

**בבית הדין הצבאי המחוזי
במחוז שיפוט מטכ"ל
בפני:**

סא"ל שחר גרינברג - סגן הנשיאה

(ע"י ב"כ, סגן שיר לייבוביץ')

המבקש: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, עו"ד עדי אייזנר)

המשיב: ח/XXX טוראי מ' ב'

ה ח ל ט ה

1. נגד הנאשם, טורי מ' ב', הוגש כתב אישום בגין עבירה של היעדר מן השירות שלא ברשות, לפי סעיף 94 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, על כי נעדר מיחידתו מיטב מתגייסים XXX שלא ברשות, מיום 3.4.2016 ועד יום 6.3.2018, סך הכל 702 ימים.
2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, עתרה התביעה הצבאית להארכת מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו, נוכח התשתית הראייתית שנאספה ועילות המעצר שקמות בהתאם.
3. ההגנה התנגדה לבקשת התביעה, ועתרה לשחרורו הכליל של הנאשם ממעצרו. במישור חוקיות גיוסו של הנאשם, טענה ההגנה כי משהנאשם התייצב לצו ראשון, כעולה מחומר הראיות, לא היה ראוי להורות על הוצאת צו גיוס לפי סעיף 12 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – חוק שירות בטחון), והיה על רשויות הגיוס להמשיך ולפעול ליצירת קשר עם הנאשם, על מנת לפעול לגיוסו במסלול הרגיל. במישור מודעותו של הנאשם לחובת גיוסו, טענה ההגנה כי באמרתו של הנאשם מסר הלה כי הוא לומד בישיבה מזה חמש שנים וחצי, אינו בקשר עם הוריו והם לא עדכנו אותו בדבר. משכך, נסתרה חזקת המודעות הנלמדת משליחת צו הגיוס לכתובתו מגורי משפחתו של הנאשם, משהצו נשלח ממילא בדואר רגיל ולא בדואר רשום. בנוסף, טענה ההגנה כי הנאשם גויס בחריגה מהמועדים הקבועים בסעיף 20 לחוק שירות בטחון.
4. עיון בחומר הראיות שנאסף בעניינו של הנאשם, העלה את התמונה הראייתית הבאה:

א. מתדפיס "דו"ח זימונים לנאשם" עלה כי הנאשם **התייצב** ל"צו ראשון – בנים דתיים", ביום 17.10.2012. בהתאם, הותאמו לנאשם הנתונים הבאים: פרופיל 97, קב"א, דפ"ר, מדרג הבנת הנקרא, דיבור, ומתאם קצונה. עוד עלה, כי כתובת מגוריו של הנאשם היא רחוב נתיבות המשפט XXX, דירה XXX במודיעין, וכי הנאשם למד בישיבת "קול תורה" בירושלים.

ב. עוד עלה מ"דו"ח זימונים לנאשם" כי הנאשם **לא התייצב** ל"הגשת טופס דיחוי-אחוד" ב-26.6.2014, וב-31.7.2014. כמו כן, לא התייצב ל"קציני מיון יח"ש ב-15.12.2015, וכן לא התייצב ל-"ראיון בנושא גיוס" ב-2.3.2016. בהמשך, ישנם מספר זימונים ל-"גיוסי כללי" ו-"גיוסי יח"ש", הנושאים את כותרת הסטאטוס "סגור", ובסוף הרשומה מצוין סטאטוס זימון "פתוח" מיום 6.3.2016 בשם "גיוס יח"ש".

ג. מתיעוד שיחות טלפון במערכת CRM, עלה כי ביום 29.10.2012 "התקבלו מסמכים מעבירה לסיכום פרופיל"; ביום 16.7.2014 צוין "דיברתי עם האמא. האמא אמרה שתמסור למלש"ב שצריך להגיע ב-31.7.2014 בשעה 15:00. במידה ולא יגיע להסדרת מעמדו, גיוסו בתוקף"; ביום 24.1.2016 צוין "התקשרתי להודיע לו שירד ממעמד של בן ישיבה, אך משפחתו סירבה לשתף פעולה, מכיוון שהם שייכים לפלג הירושלמי"; ביום 9.5.2016 צוין "שוחחתי עם אביו של הנ"ל. שאלתי מדוע הנ"ל לא הגיע ליום גיוסו? אמר כי הוא לא יתייצב בהוראת הרב שלו. מסרתי כי משתמט ויש לו פקודת מעצר. הועבר נוהל השתמטות+פ.מ. הובהרו השלכות אי שת"פ".

ד. תעודת עובד ציבור, מיום 7.3.2016, עליה חתום נועם תירוש, שאושר להנפיק צווי גיוס על ידי סגן מפקד מיטב לגיוס, סא"ל נמרוד ארזואן, ביום 21.9.2015, ממנה עולה כי צו גיוס נשלח לכתובת הנאשם וקרא לו להתגייס ביום 3.4.2016.

ה. בתדפיס היסטוריית כתובות של גחל"ת עלה כי כתובת מגורי הנאשם היא נתיבות המשפט XXX דירה XXX במודיעין עילית.

ו. קיימת תכתובת פנימית של רשויות הגיוס, בה נרשם כי רמ"ד בני"ש כתב ביום 8.9.2015 כי המלש"ב לא התייצב לשני זימונים, בוגר ישיבת 'קול תורה', "שם משפחתו משתייך לפלג הירושלמי המסרב להתייצב בל"ג" ו"עפ"י תיעוד שיחות מתאריך 16.7.2014 במערכת CRM המלש"ב מודע לחובת התייצבותו". נתבקש אישור "להורדה ממעמד". מפקדת לשכת גיוס תל השומר, סא"ל מישל מלמד, אישרה את הבקשה בהמשך לאמור.

ז. במסמך שכותרתו "סיכום תיק – הכרזת מלש"ב כמשתמט גיוס" צוין כי צו גיוס נשלח לביתו של המלש"ב ביום 6.3.2016, נערכה בדיקה לתקינות כתובת המלש"ב, משך השירות אליו מיועד הוא 25 חודשים, וישנן חותמות וחתימות רמ"ד גיוס בקרה ושלישות, ורמ"ד תו"ם בלשכת גיוס ירושלים, כי לנאשם הוטאם פרופיל 97, נפקד מזימונים להסדרת מעמדו, משתייך לפלג שלא משתף פעולה, וכי "שוחחו כעת עם אביו שטען כי לא מתייצב בהנחיית הרבנים", ישנה תע"צ, כתובת עדכנית, וישנו אישור להכרזה כמשתמט גיוס. בסוף המסמך ישנה חותמת וחתימת סגן מפקד לשכת גיוס ירושלים.

ח. עוד נמצא בחומר, העתק "הודעה בדבר מעמדך כמשתמט גיוס" אשר נשלחה לכתובתו של הנאשם, ביום 16.5.2016, וקיימת מדבקת דואר רשום המעידה על שליחת ההודעה האמורה לכתובת מגורי הנאשם.

ט. בהמשך לפנייה של פרקליטות עריקים ביום 7.3.2018, למדור בני"ש, נשלחה התייחסות לפיה "למלש"ב אין כל איזכור על התייצבות במדור בני"ש, וכן אין טופס דיחוי מאורכב בתיקו האישי".

י. באמרה שנגבתה מהנאשם לאחר שנעצר, צוין כי הלה התייעץ עם סניגורו בטרם נחקר, ולאחר מכן הכחיש את החשדות נגדו ומסר כי למד בישיבה חמש וחצי שנים, התגורר בישיבה ברחוב הפסגה XXX בירושלים, לא ידע כי עליו להתייצב לשירות בצבא, והוסיף כי "במהלך השנים האלה לא הייתי בקשר עם ההורים ולא הייתי מעודכן בכל העניין".

התשתית הראייתית

5. מחומר הראיות עלה כי הנאשם **התייצב לצו ראשון** בלשכת הגיוס ביום 17.10.2012, אז הוטאמו לו נתוניו האישיים, לרבות פרופיל, ואף עלה כי הוא תלמיד ישיבה. עוד עלה, כי הנאשם **לא התייצב לזימונים נוספים** לצורך הגשת "טופס דיחוי", כאשר ניתנו לו שתי הזדמנויות לכך – האחת ב-26.6.2014, והשניה ב-31.7.2014, כאשר המועד האחרון אף הודע לאמו בשיחת טלפון שנערכה עמה ביום 16.7.2014. בהמשך לאי התייצבות הנאשם וחתימתו על טופס דיחוי, הועבר הנאשם למסלול גיוס רגיל, אשר גם לזימוניו לא התייצב, ועל כן הוצע לו צו גיוס שקרא לו להתגייס ביום 3.4.2016.

6. הנה כי כן, הנאשם אשר **התייצב לצו ראשון**, ואף שלח מסמכים רפואיים אשר בהמשך להם **הוטאם לו פרופיל רפואי**, היה מודע לחובת התייצבותו על פי חוק לשירות ביטחון, **וחדל לשתף פעולה** עם רשויות הצבא. אמנם, עולה כי הצבא היה

מודע להיות הנאשם תלמיד ישיבה, אולם דחיית השירות לתלמידי ישיבות אינה אוטומטית, וכפי שנקבע זה מכבר "היה על המיועד לשירות ביטחון, להגיש בקשה מסודרת לדחיית מועד גיוסו ולהמתין למתן החלטה, בצו, בעניינו... בשום מקום לא ניתן פטור מהסדרת מעמד או מועד גיוס, ללא הליך מסודר, כנדרש בחוק (ע"מ/75/17 טור' נ' ה' התובע הצבאי הראשי, פסקאות 32-33 (2017), (להלן – עניין נ'), (ההדגשות כאן ואילך במקור – ש.ג)). קרי, ישנה "אחריות אקטיבית על מי שרצה לדחות את שירותו הצבאי, להגיש בקשה מתאימה לשר הביטחון" (ע"מ/9/18 טור' ד' ה' נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 11 (2018)).

7. נוכח היעדר שיתוף פעולה מצד הנאשם, ולאחר שלא התייצב למספר זימונים, קמה סמכותו של הפוקד לגייס את הנאשם לפי סעיף 12 לחוק שירות ביטחון. העובדה כי בין יתר הנתונים שהובאו בפני הפוקד, בטרם קיבל את ההחלטה לגייס את הנאשם לפי סעיף 12, היא שהנאשם משתייך לפלג מסוים שאינו משתף פעולה עם רשויות הגיוס, אינה מהווה נתון פסול לכשעצמו, ובוודאי שאינה מאיינת את סמכות הפוקד להוצאת צו 12 לגיוס מלש"ב אשר התייצב לצו ראשון וחדל לשתף פעולה בהמשך. זאת, אף ביתר שאת, כאשר יש אינדיקציה לקשר שנוצר עם משפחתו של הנאשם, כעולה מתיעוד שיחות הטלפון בתיק (ראו פסקה 23 לעניין נ'). ההחלטה להוציא לנאשם צו גיוס כאמור, עולה בקנה אחד עם חזקת תקינות המנהל, בהתאם לצבר הנתונים הקיימים בתיק אשר מצביעים על היעדר שיתוף פעולה מצד הנאשם בנושא גיוסו לצה"ל. לפיכך, יש לקבוע כי צו הגיוס שהוצא לנאשם, הוצא כדין.

8. במישור המודעות, הרי שמרגע שצו הגיוס נשלח לכתובת המעודכנת של הנאשם, גם אם בדואר רגיל ולא בדואר רשום, הרי שעל פי החזקה הקבועה בסעיף 55(ה)(5) לחוק שירות ביטחון, רואים את הצו כאילו הגיע לידיעת הנאשם. העובדה כי הנאשם טען באמרתו כי למד בישיבה ולא היה בקשר עם הוריו, אינה סותרת את החזקה האמורה. זאת, מהטעם שהנאשם ידע כי חלה עליו חובת גיוס, מעצם התייצבותו לצו הראשון והתאמת נתונים אישיים כמו פרופיל רפואי. מעבר לכך, לאחר שליחת צו הגיוס, נשלחה בדואר רשום "הודעה בדבר מעמדך כמשתמט גיוס", גם היא לכתובת המעודכנת של הנאשם, ואף נערכה שיחת טלפון עם אביו של הנאשם, אשר לא ציין כי הוא אינו בקשר עם בנו, אלא מסר כי "הוא לא יתייצב בהוראת הרב שלו". מעל לכל – ובכך העיקר – הנאשם שידע על חובת התייצבותו לשירות, לא יכול להיבנות מכך שצו הגיוס נשלח לכתובת מגורי משפחתו ולא לכתובת הישיבה בה למד, כאשר הוא עצמו לא ביקש לעדכן את רשויות הצבא בשינוי כתובתו. לו התקבל טענת הנאשם, לפיה היה צריך לשלוח את צו הגיוס לכתובת הישיבה בה למד, חרף העובדה שהנאשם לא ביקש לשנות כתובת זו לכתובת מגוריו, התוצאה תהא בבחינת "חוטא ייצא נשכר",

באופן שיסכל את תכלית חוק שירות ביטחון, וטענה זו נדונה זה מכבר בפסיקה ונדחתה (ע"מ/17/18 טור' ב' נ' **התובע הצבאי הראשי**, פסקה 21 (2018)). נוכח זאת, יש לקבוע כי בשלב זה של ההליך המשפטי, בטרם הובאו ראיות לסתירת חזקת המודעות של הנאשם, הרי שזו הוכחה, ולו ברמה של עצימת עיניים.

9. טענת ההגנה, לפיה הנאשם נקרא לגיוס בניגוד לסעיף 20 לחוק שירות בטחון, משנקרא לאחר שחלפו 24 חודשים מעת הגיעו לגיל 18, דינה להידחות. זאת, משסעיף 20(ג) לחוק שירות בטחון קובע כי "חלפה התקופה לקריאה לשירות, רשאי פוקד לקרוא ליוצא צבא להתייצב לשירות סדיר, בתוך שנים עשר חודשים מתום התקופה לקריאה לשירות, ובלבד שממשך השירות שבו חייב יוצא הצבא, יופחת משך הזמן שחלף מתום התקופה לקריאה לשירות", ומחומר הראיות עלה כי קריאתו של הנאשם לשירות בתום שנים עשר החודשים מתום התקופה לקריאה לשירות הייתה **ידועה** לרשויות הצבא, ולכן הופחתו 7 חודשים מתקופת השירות החובה אליה נקרא הנאשם, כך שהוא נקרא לשירות חובה בן 25 חודשים בלבד, חלף שירות חובה בן 32 חודשים (ראו פלט נתוני הנאשם בתיק האישי: גיל 18 עברי: 10.09.2013, תאריך גיוס: 3.4.2016, סעיף 20 נוכחי: 10.9.2015, סוג ואורך שירות: חובה, 25 חודשים).

עילות המעצר

10. משקבעתי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת האשמה נגד הנאשם, ויש בה פוטנציאל לכאורי להרשעתו, בשים לב לתקופת היעדרותו מהשירות הצבאי, אשר הסתיימה במעצרו, הרי שבהתאם להלכה הפסוקה קמות עילות מעצר מובהקות של חשש להיעדרות נוספת, חשש להימלטות מאימת הדין, לצד עילת המעצר שמהותה מסוכנות צבאית וחשש לפגיעה חריפה במשמעת הצבא, במידה שאינה מאפשרת נקיטה בחלופת מעצר כלשהיא (ע"מ 105/16 טור' ב' נ' **התובע הצבאי הראשי**, פסקה 16 (2016)).

11. אשר על כן, הריני מורה על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה והודעה היום, בפומבי ובמעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

סגן הנשיאה